

Managed by:
JBF- Surat

JAYBHARATI DIST. COMMUNITY SCIENCE CENTRE
(જયભારતી જીલ્લા લોક વિજ્ઞાન કેન્દ્ર-સુરત)
"LOKVIGNAN BHAVAN" Vasudev Smart Prim. School no. 04,
Opp.-SMC Quarters, Piplod, Nr. Balajinagar, Surat-395 007
Tel. No. (0261) 2255600 Mo.6352448439, (w)7567924501
E-mail : jaybharaticsc@gmail.com, website: www.jaybharaticsc.org

Affiliated with
GUJCOST,
DST, GoG-

Ref: No. :CSC-Srt/NCSC/2021-22/39

Dt. 12/07/2021

સ્મૃતિપત્ર-01

પ્રતિ, આચાર્યશ્રી/આચાર્યશ્રીઓ,
પ્રાથ. શાળાઓ (તમામ સરકારી/બિનસરકારી/ગ્રાન્ટેડ શાળાઓ)
જિ. સુરત.

વિષય:- રાષ્ટ્રીય બાળવિજ્ઞાન પરિષદ(NCSC)-2021માં શાળાઓ તરફથી બાળકોને ભાગ લેવા ઓનલાઈન નોંધણી કરાવવા પ્રોત્સાહિતી અને

જરૂરી માર્ગદર્શન કરવા બાબત

સંદર્ભ: (૧) કમિશનર શાળાઓની કચેરીનો પત્ર: ક્રમાંક: ધ/માધ્ય/પરચ/૨૦૨૧/૮૫૨૧, તા.૧૦/૦૫/૨૦૨૧
(૨) પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકશ્રીની કચેરી:) ક્રમાંક: પ્રાશિનિ /૭-૨/સંકલન/૨૦૨૧/૩૧૪૩-૯૬, તા.૧૩/૦૫/૨૦૨૧

સુજ્ઞાત્રી,
જયવિજ્ઞાન સહ જણાવવાનું કે ભારત સરકારના વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી મંત્રાલય અંતર્ગતન-NCSTC હેઠળ "સમગ્ર ભારતમાં છેલ્લા 29-વર્ષથી(૧૯૯૩થી) અને ચાલુ વર્ષે 29th, રાષ્ટ્રીય બાળ વિજ્ઞાન કોંગ્રેસ(NATIONAL CHILDREN SCIENCE CONGRESS) પ્રોજેક્ટ એનાઉન્સ થયેલ છે. અને ગુજરાતમાં છેલ્લા ૭ વર્ષથી "ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓન ટેકનોલોજી(GUJCOST)-ગાંધીનગરના માર્ગદર્શન અને સહયોગથી સુરત જિલ્લામાં અમારા જિલ્લા લોક વિજ્ઞાન કેન્દ્ર-સુરત(District Community Science Center) દ્વારા અમલીકરણ થાય રહ્યું છે. આ કાર્યક્રમ(પ્રોજેક્ટ) દ્વારા બાળકોમાં વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિ ખીલે તે દિશામાં સ્વતંત્રપણે વિચારતા અને સમજતા થાય અને વિજ્ઞાન પ્રત્યે અભિગમ કેળવાય, સંશોધન ક્ષેત્રે કાર્ય અનુભવ મેળવે અને આ વર્ષની મુખ્ય થીમ સંબંધિત સમસ્યાઓના શોધિ તેના ઉકેલ માટે પણ વિચારતા થાય અને પ્રયાસ કરે તે મુખ્ય આશય છે.

આપ સૌ જાણો છો તે મુજબ ચાલુ વર્ષે COVID-19 સંકટને કારણે શાળાઓ હજુ નિયમિત ચાલુ થઈ શકી નથી, તેવા સંજોગોમાં આ કાર્યક્રમ કઈ રીતે અમલમાં મૂકવો અને કેવી રીતે બાળકો પાસે પ્રોજેક્ટ વર્ક કરાવવું તે અંગે સી અવઠવમાં હતા, પણ સીની સુરક્ષા પણ જળવાય અને પ્રોજેક્ટ કાર્ય પણ ન અટકે તે રીતે કાર્યક્રમ અમલીકરણ કરવા DST-દિલ્હી અને ગુજકોસ્ટ અને અમારા CSC-સુરત તરફથી સૂચવામાં આવેલ છે.

આ વર્ષે પણ NCSC-2019 પ્રોજેક્ટની મુખ્ય થીમ SCIENCE FOR SUSTAINABLE LIVING (ટકાઉ જીવન માટે વિજ્ઞાન) અને તેના પ-પેટા વિષયો અને વિસ્તૃત માર્ગદર્શિકા આ સાથે અલગથી સામેલ છે અગત્યની સૂચના:

1. NCSC કાર્યક્રમમાં બાળ વૈજ્ઞાનિકોને ભાગ લેવા માટે આપેલ લિન્ક પર ઓનલાઈન ૨-વિધાથીના ગ્રુપમાં અને એક માર્ગદર્શક શિક્ષક સાથે નોંધણી કરવાની રહેશે, Link: <https://forms.gle/sypYcJCA5CW79NuWA>
2. બાળકોની ઉંમર મર્યાદા ૧૦-૧૭ વર્ષ છે, તેની નોંધણી કરવાની રહેશે
3. ઉપર દર્શાવેલ મુખ્ય થીમ અને પેટા પ-વિષયોમાંથી એક વિષય પસંદ કરી "અભ્યાસ સંશોધન પ્રોજેક્ટ્સ" બે વિદ્યાર્થીઓ અને માર્ગદર્શક શિક્ષકની સલાહમુજબ તૈયાર કરવાના રહેશે

આભાર સહ.....

જી. એન. કાકડિયા, ડાયરેક્ટર, CSC-સુરત

જા.નં/મા-૨/૨૦૨૧/૮૩૬૮

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી કચેરી
જિલ્લા સેવા સદન-૨, બી-૩
અઠવાલાઈન્સ, સુરત.
તા. ૧૮/૦૭/૨૦૨૧

પ્રતિ,
આચાર્યશ્રી,
સુરત શહેર અને જિલ્લાની તમામ સરકારી/ગ્રાન્ટેડ/નોન ગ્રાન્ટેડ
પ્રાથમિક /માધ્યમિક શાળાઓ.

૨/-જાણ તથા અમલ થવા-સાદું.

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી
સુરત, જિલ્લા-સુરત

NCSC-2021 અંગેની માર્ગદર્શિકા:

1. આ કાર્યક્રમ માટે લઘુ સમય મર્યાદિત હોવાથી નોંધણી અને સાથે સાથે પ્રોજેક્ટ કાર્ય પણ શરૂ કરી દેવું, જરૂર જણાય તો બન્ને વિદ્યાર્થીઓને શાળામાં રૂબરૂ બિલાવી પ્રોજેક્ટ કાર્ય અંગે માર્ગદર્શન આપવું.
(ઓનલાઈન પણ માર્ગદર્શન આપી શકાય)
2. વિશેષમાં અમારા તરફથી શિક્ષકો/વિદ્યાર્થીઓ માટે આ કાર્યક્રમ વિષે ઓનલાઈન માર્ગદર્શનનું આયોજન કરવામાં આવશે,
3. CORONAની પરિસ્થિતિમાં બાળકોને ફિલ્ડમાં માહિતી એકત્રિત કરવામાં કોઈ ડર/મુશ્કેલી નહીં તો આજુબાજુ નજીકથી કે ઓનલાઈન માહિતી એકત્રિત કરી શકાય તેવા પ્રોજેક્ટ પસંદ કરવા,
4. પ્રાથમિક માહિતી સંબંધિત ઓફીસમાં રૂબરૂ મુલાકાત લઈ શકાશે,
5. આ પ્રોજેક્ટ કર્યા માટે પુરતો સમય મળી રહે તે માટે વહેલી તકે રજીસ્ટ્રેશન કરી અને પ્રોજેક્ટ કાર્ય શરૂ કરી દેવું
6. અમારા તરફથી જીલ્લા કક્ષાએ પ્રોજેક્ટ કાર્યનું મૂલ્યાંકન અને પસંદગી પ્રક્રિયા ઓગસ્ટ અંતમાં કે સપ્ટેમ્બર માસમાં ઓનલાઈન અથવા ઓફલાઈન યોજવામાં આવશે (પરિસ્થિતિ મુજબ- જો શાળાઓ રાજીતા મુજબ રેગ્યુલર ચાલુ થઈ જાય અને છૂટછાટ આપવામાં આવશે તો ઓફલાઈન(રૂબરૂ) મૂલ્યાંકન માટે બોલવામાં આવશે,
7. એક શાળામાંથી એકથી વધુ ટીમ/ગ્રુપમાં બાળકો નોંધણી કરાવી શકશે (તે માટે કોઈ મર્યાદા નથી) પેટા વિષય મુજબ અલગ અલગ પ્રોજેક્ટસ તૈયાર કરાવી શકાશે,
8. નોંધણી ઓફલાઈન પણ કરાવી શકશો, નોંધણી ફોર્મ અલગથી આ સાથે સામેલ છે, ઈ-મેલ કે વોટ્સએપ દ્વારા જમા કરાવી શકાશે,
9. પ્રોજેક્ટ અંગે વધુ વિસ્તૃત માહિતી/માર્ગદર્શન માટે આ સાથે સામેલ માર્ગદર્શિકા પત્રિકા સામેલ છે, તેનો અભ્યાસ કરવો
10. વધુ માહિતી માટે ફોન: 7096779953 (વિધિબેન લીલા), 8866531881 (પીનાકીનભાઈ) અથવા 7567924501 (જી.એન કાકડિયા) ફોન પર સંપર્ક કરવો.

NCSC-2021 નાં મુખ્ય અને પેટા-વિષયો

Main/Focal theme: SCIENCE FOR SUSTAINABLE LIVING (નિરંતર/ટકાઉ જીવન માટે વિજ્ઞાન/

Sub theme:

1. Ecosystem for Sustainable living
2. Appropriate Technology(AT) for Sustainable living
3. Social Innovation for Sustainable living
4. Design, Development, modeling for and Planning for Sustainable living
5. Traditional knowledge System Sustainable living

_____ x _____ x _____

ઉપરોક્ત

ક્રમાંક: ઘ/માહિતી/પરચ/૨૦૨૧/૧૧૫૨

કમિશનર શિક્ષણ અને જી.સી.ટી.

૯૧, ડી જીવરાજ મહેતા ભવન,

ગુ.રા. ગાંધીનગર

તા. 17/05/2021

પ્રતિ,

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી,

તમામ.

વિષય : રાષ્ટ્રીય બાલવિજ્ઞાન કોંગ્રેસ ૨૦૨૧ ના યોજનાર કાર્યક્રમ બાબત.

સંદર્ભ : સલાહકારશ્રી, Gujarat Council on Science and Technology (GUCOST) ના પત્રમાં

GUCOST/NCSC-2021-22-584, dated 7th May 2021

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભિત પત્ર અન્વયે જણાવવાનું કે, કેન્દ્ર સરકારના વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગના નેશનલ કાઉન્સિલ ડીર સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી કોમ્યુનિકેશન (એન.સી.એસ.ટી.સી.) દ્વારા સમગ્ર દેશમાં રાષ્ટ્રીય બાલવિજ્ઞાન કોંગ્રેસ કાર્યક્રમ (એન.સી.એસ.ટી.સી.) નું આયોજન કરવામાં આવે છે જેનો મુખ્ય હેતુ ૧૦ થી ૧૭ વર્ષની વયના બાળકોમાં વિજ્ઞાન અને વૈજ્ઞાનિક અભિગમનો પ્રસાર કરવાનો છે.

આ કાર્યક્રમ માટે ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓન સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી (ગુજરાત સંજ્ઞા બોર્ડ-એડિનેટર છે. GUCOST-2021 નાદેની યોજના કમ્યુનિકેશન ડિવિઝન (નિરંતર ૨૬.૭ કુવનિર્મિત માટે વિજ્ઞાન) છે, જેની ૫ સબ-થીમ છે, જિલ્લા, રાજ્ય અને ત્યારબાદ રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ યોજનાર આ કાર્યક્રમમાં રાજ્યના મહત્તમ વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકો ભાગ લે તે માટે આપના જિલ્લાની તમામ શાળાઓમાં આપની કક્ષાએથી વિગતવાર પરિપત્ર કરવાનો રહેશે.

-પરિસ્થિતિ અને સરકારશ્રીના આદેશ અનુસાર આ કાર્યક્રમ સમયની અનુકૂળતા પૂર્વક ઓનલાઈન/ઓફલાઈન માધ્યમથી યોજવામાં આવશે.

-આ પ્રવૃત્તિમાં પસંદ કરેલ શાળાઓમાં શિક્ષક અને વિદ્યાર્થીનું નિયમ મુજબનું પ્રવાસ ભથ્થુ અને ટી.એ. (ફક્ત ગુજરાત રાજ્ય પ્રવાસ પૂરતા) સંસ્થા પોતાની નિયત ગ્રાન્ટમાંથી કરી શકે છે.

-પસંદ કરાયેલ શિક્ષકોને આ પ્રવૃત્તિમાં જરૂરી પ્રવાસ કરવો પડે તે સમયને લીધે ઓન ડ્યુટી ગણવામાં આવશે.

-રાજ્ય કક્ષામાંથી પસંદ થયેલ વિદ્યાર્થીઓના દરેક ટીમનો એક લીડર રાજ્ય સ્તર અને રાષ્ટ્રીય કક્ષાનો સ્પર્ધાત્મક ભાગ લેશે અને તેનો ખર્ચ વજમમાં રાજ્ય ભોગવશે.

વધારાની માહિતી-સુચનાઓ આ સાર્વજનિક સંદર્ભમાં જણાવેલ છે. કાર્યક્રમને લગતી તમામ માહિતી/જાણકારી મેળવવા માટે જિલ્લાના લોકોને જાણ કરવા ગુજરાત કોંગ્રેસ કચેરીનો સંપર્ક કરવો.

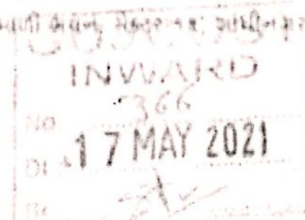
નિર્દેશ: સંદર્ભિત પત્ર અને તે સાથેના નિર્દેશ

નાયબ શિક્ષણ નિયામક

માહ્યમિક

ગુ.રા. ગાંધીનગર

નકલ સવિનય સ્થાના જાણ સારું : -સલાહકારશ્રી, ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓન સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, વિજ્ઞાન અને પ્રોત્સાહક વિભાગ, ગુજરાત સરકાર, બ્લોક-બી, ૭મો માળ, બહુમાળી કોમ્પ્લેક્સ, ગાંધીનગર.

(૧૭ મે ૨૦૨૧)

ક્રમિક પ્રક્રિયા/૧૭/૨/૨૦૨૧/૩૨૪૬-૦૬
પ્રાથમિક શિક્ષણ ક્ષેત્રમાં કચેરી,
બ્લોક નં ૧૨/૧, ડી.જી.વસરાજ મહેતા બવન,
ગુ. રા. ગાંધીનગર, તા. ૧૭/૦૫/૨૦૨૧

પ્રતિ

- શિક્ષણ પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી, તમામ
- શાસનાધિકારીશ્રી, તમામ

વિષય: રાષ્ટ્રીય બાળવિજ્ઞાન કોંગ્રેસ ૨૦૨૧ બાબત

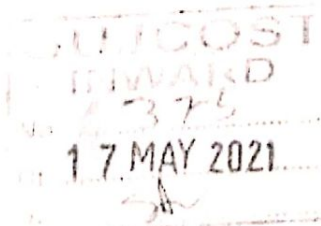
સંદર્ભ - ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓન સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, ગાંધીનગરનો પત્ર ક્રમાંક- GUICOST/
NCSC/2021-22/382 તા. ૦૬/૦૫/૨૦૨૧

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અનુસાર જણાવવાનું કે, સમગ્ર દેશમાં રાષ્ટ્રીય બાળવિજ્ઞાન કોંગ્રેસનું આયોજન કેન્દ્ર સરકારના વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગ દ્વારા કરવામાં આવે છે. રાષ્ટ્રીય બાળવિજ્ઞાન કોંગ્રેસ ૨૦૨૧ ડીજીટલ કેન્દ્ર સરકારના વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગ દ્વારાથી પુરસ્કૃત કરેલ છે. સરકારે કોંગ્રેસને ગુજરાત સરકારના શિક્ષણ બાંધકામ મંત્રાલય દ્વારા આ ડીજીટલમાં ૧૦ થી ૧૩ વય કુમર બાળકોને ઓનલાઇન માધ્યમથી ભાગ લેવાનો રહેશે.

આ પ્રવૃત્તિ ગુજરાત કાઉન્સિલ એન્ડ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી (ગુજકોસ્ટ), ગાંધીનગર જે રાજ્ય કોર્ડિનેટર છે વર્ષ ૨૦૨૧ નો વિષય: Science for Sustainable Living (નિરંતર ટકાઉ જીવનનિર્વાહ માટે વિજ્ઞાન) છે અને તેના પાંચ વિષયો છે. ગુજરાત રાજ્યના વિદ્યાર્થીઓ, વાલીઓ, શિક્ષકો અને સગવડોને આ કાર્યક્રમમાં ભાગ લેવા માટે આમંત્રણ પાઠવવામાં આવ્યું છે. આ પ્રવૃત્તિમાં નીચેની બાબતો ધ્યાને લઈ શાળાઓ ભાગ લઈ શકે છે. આ કાર્યક્રમ અંગે વિશેષ માહિતી મેળવવા માટે જિલ્લાના લોક વિજ્ઞાન કેન્દ્ર અથવા ગુજકોસ્ટનો સંપર્ક કરવાનો રહેશે.

- (૧) પરિશિષ્ટ અને સરકારીય આદેશ અનુસાર આ કાર્યક્રમની સમયની અનુકૂળતા પામણે ઓનલાઇન/ઓફલાઇન માધ્યમથી યોજવામાં આવશે.
- (૨) આ પ્રવૃત્તિમાં પ્રસંદ કરેલ શાળાઓમાં શિક્ષક અને વિદ્યાર્થીનું નિયમ મુજબનું પ્રવાસ લક્ષ્ય અને ટી એ (ફક્ત ગુજરાત રાજ્ય પ્રવાસ પુરતા) સંસ્થા પોતાની નિયત ગ્રાન્ટમાંથી કરી શકે છે.
- (૩) આ પ્રવૃત્તિમાં પ્રસંદ કરાઈલ શિક્ષકોને જરૂરી પ્રવાસ કરવો પડે તો ફક્ત (ગુજરાત રાજ્યમાં) તે સમયને સ્વીકારીને ફરજી બજાવવામાં આવશે.
- (૪) રાજ્ય કક્ષામાંના પાંચ કક્ષાના પ્રવાસીઓના પાંચ ટીમને એક સીટર રાજ્ય સ્તર અને રાષ્ટ્રીય કક્ષાની સ્પર્ધામાં ભાગ લેશે અને તેના બંને સ્તરમાં રાજ્ય સ્તરમાંથી.
- (૫) આ કાર્યક્રમમાં ભાગ લેતા શિક્ષક ને વિદ્યાર્થીઓએ કોવિડ ૧૯ની ભારત સરકાર/ ગુજરાત સરકારની માર્ગદર્શિકાનું પાલન કરવાનું રહેશે.
- (૬) આ રાષ્ટ્રીય પ્રવૃત્તિમાં ગુજરાતના વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો અને શાળાઓ હંમેશા મુજબ સારી દેખાવ કરી ગુજરાતનું ગૌરવ વધારશે તેવી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે. તે માટે શાળાના ઉત્સાહી, શિક્ષકોને વધુ પ્રોત્સાહન મળે અને તેનો ભાગ શાળાના બાળકોને મળે તે બંનેનું વતનાવરણ શાળામાં ઉભું રાખી શકે તેવા પ્રયત્નો કરવાના રહેશે.

વિજ્ઞાન- ઉપર મુજબ

(ડી. એમ. આર. સોષી)
પ્રાથમિક શિક્ષણ
ગુ. રા. ગાંધીનગર

નકલ રવાના:-

સરકારનારશ્રી, ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓન સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગ, ગુજરાત સરકાર, બ્લોક ડી ૩ નો માલ, બહુમાલી ભવન, સેક્ટર ૧૧, ગાંધીનગર

Scanned with CamScanner

GUJARAT COUNCIL ON SCIENCE AND TECHNOLOGY

Department of Science & Technology, Government of Gujarat
Block B, 7th Floor, M. S. Building, Nr. Pathakashram, Sector 11
Gandhinagar, Gujarat - 382011

Phone: (079) 23259362-65 Fax: (079) 23259363

E-mail: info-gujcost@gujarat.gov.in

URL: www.gujcost.gujarat.gov.in

Dr. Narottam Sahoo

Advisor and Member Secretary

No. GUJCOST/NCSC/2021-22/ 654

7th May, 2021

Smt. P. Bharathi, IAS

Commissionerate of Schools, Govt. of Gujarat

Block No. 9, 1st Floor

Dr. Jivraj Mehta Bhavan

Gandhinagar 382010

Sub: Request for issuing a Circular for Participation of Students and Teachers in the National Children Science Congress 2021 programme

Dear Madam

Warm Greetings from Gujarat Council on Science & Technology (GUJCOST), Gandhinagar

It is our pleasure to inform you that GUJCOST has successfully organized and completed the State Level Children's Science Congress during 28-31st January, 2021 through on-line mode. For the year 2020-21, a total of 901 projects were registered by child scientists at all 33 districts in the state. Out of this 772 were shortlisted for presentation at the district level competition and finally 156 projects got selected for the state level competition. This includes the participation of 70 boys and 86 girls in the state level programme.

National Children's Science Congress (NCSC) is a nationwide activity of National Council for Science and Technology Communication (NCSTC), Department of Science and Technology, Government of India. The aim of NCSC is to spread the concept of the method of science among the children through their project activities adopting the principle of "Learning through Doing".

The focal theme of NCSC-2021 is "Science for Sustainable Living" with five sub-themes, namely: (i) Ecosystem for Sustainable Living, (ii) Appropriate Technology for Sustainable Living, (iii) Social Innovation for Sustainable Living, (iv) Design, Development, Modeling and Planning for Sustainable Living, (v) Traditional Knowledge Systems (TKS) for Sustainable Living. A leaflet and poster in this regard is enclosed herewith for your kind reference. This programme for children in the age of 10 to 14 years (lower age group) and from 14 to 17 years (upper age group) as on December 31 of the calendar year.

This NCSC programme is being organized in every district through our Community Science Centre (CSC). In this connection, we would like to request you to issue a circular in favour of DEO and DPEO of all districts so that maximum number of school students and teachers participate in this programme and showcase their scientific talent and spirit at the State and National level through on-line / offline manner. We are enclosing herewith a draft Circular in this regard for your kind perusal.

We look forward to your kind support and cooperation in the above.

Thank you and with best regards.

Yours sincerely

(Narottam Sahoo)

Encl: As above

Government of India

28th & 29th

NATIONAL CHILDREN'S SCIENCE CONGRESS

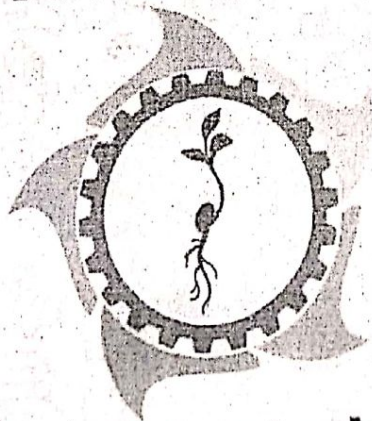
(2020 & 2021)

राष्ट्रिय प्रौद्योगिकी संघ NCSTC

A programme of National Council for Science and Technology Communication,
Department of Science & Technology,
Government of India

FOCAL THEME:

Science for Sustainable Living

We are at the crossroads regarding critical and complex ecological challenges, economic stress and social instability at local, regional, national and global scales. Joy of living is disturbed with questions, uncertainties, fear, depression, frustration and envy. Globally, there is an increasing search for alternative ways to design our thought processes and how we live our daily lives; where approach of sustainable living seems to be the only way forward.

Sustainable living pleads for a lifestyle which reduces the impact of human way of life on planet Earth, by cutting down on the use of natural resources, preventing pollution and through judicious decision-making in use of material, energy, transportation, recreation, etc. Here, "sustainable lifestyle" is a cluster of habits and patterns of behaviour embedded in a society and facilitated by institutions, norms and infrastructures that frame individual choices, in order to minimise the use of natural resources and generation of wastes, while supporting fairness and prosperity for all (UNEP, 2016).

Scientific inquiry in the form of exploration, experimentation with proper validation and interpretation helps us in understanding different ways and means to adopt sustainable approaches in daily walk of life. With this perspective the focal theme "Science for sustainable living" would like to systematically use the methods of science for personal and community level decision-making that would lead to establishment sustainable ways of life (*genre de vie*) through improving/upgrading quality of life (QoL), conservation of nature and ecosystem, facilitating energy efficiency and also to achieve equity, equality, happiness, peace and harmony.

A REGENERATIVE APPROACH TO SUSTAINABILITY

Sustainable living is in simple terms making a living with preserving the existing resource base without depleting the current levels and to a great extent generating renewable sources. But taking into account factors such as growing population, negative ecological impacts due to anthropogenic factors such as climate change, there is also a need for regenerating the lost resources to match future demands, even if we limit our consumption levels. Therefore the concept of regenerative sustainability plead for a net-positive approach to sustainability that is based on 'procedural sustainability' through collaborative planning for community development as interpreted by constructive social theory.

It is different from the regenerative development and design approach which is rooted in the notion of ecological worldview of systems that support co-evolution of human and natural systems in a caring and nurturing relationship like parental relationship.

The idea of regenerative suitability approach and regenerative design approach concern for reorientation for reducing harm and damage to produce net-positive outcomes both for environment and human at personal space to neighbourhood space scale.

Therefore, the focal theme proposes to inculcate the idea of regenerative sustainability among the young minds of the country.

OBJECTIVES

Motivate and engage the children for inquiry based learning strategy

1. To learn and understand ecology, economy and social and human interaction
2. To apply scientific understanding in day to day decision making
3. To learn and develop and participation for solving potentially and covered the real world challenge
4. To take initiatives for personal orientation and realization as a global citizen

Interdisciplinary approach to cover the various aspects of environment and sustainability

SUB-THEMES

Ecosystem for Sustainable living

Proposed coverage

Understanding ecosystem

Learning about ecosystem components and their interactions and how they are affected by human activities

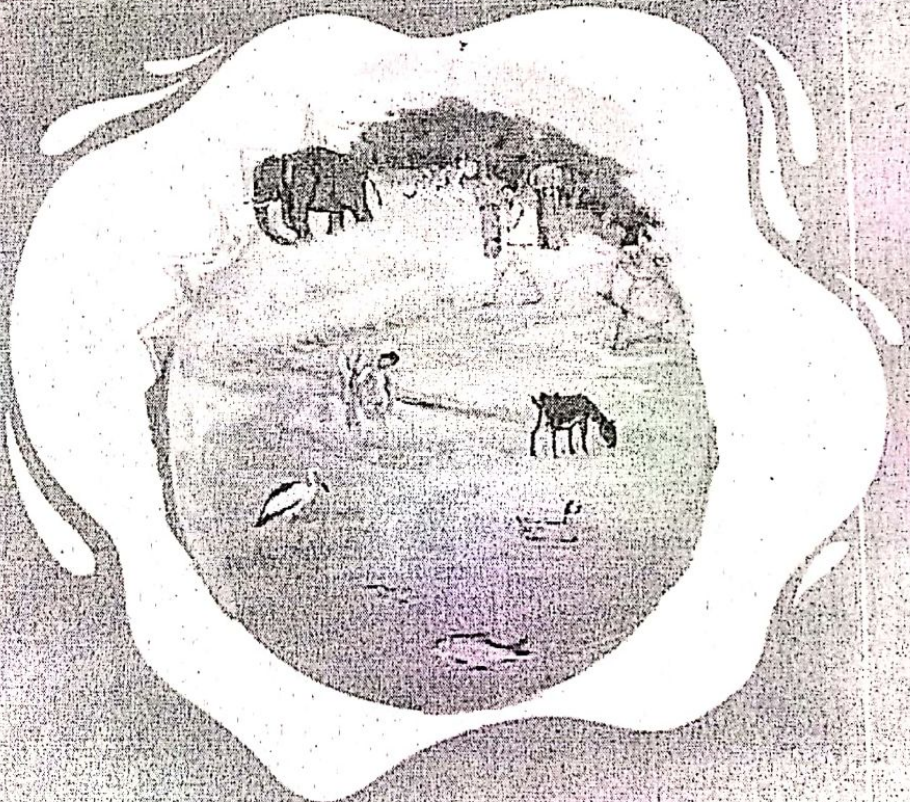
Exploring diversity of life forms in ecology, economy and social sustainability

Impact of human activities on ecosystem

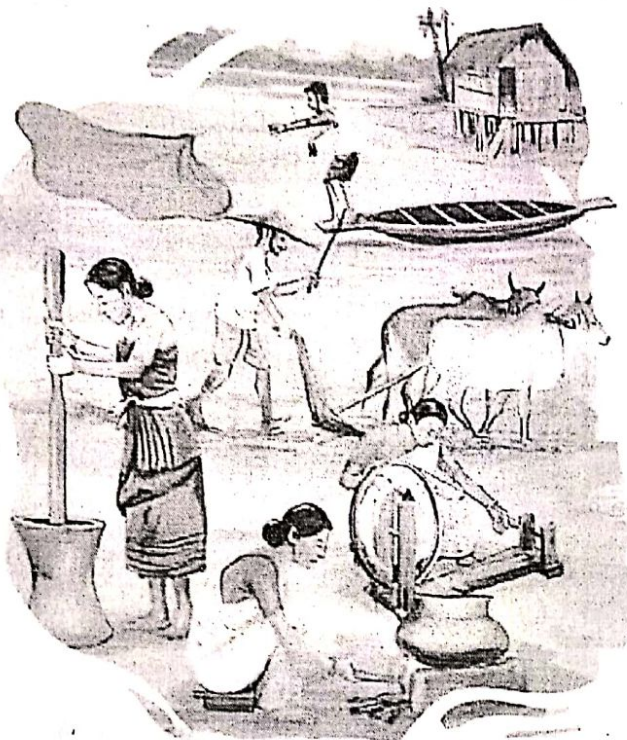
Conservation of biodiversity and ecosystem

Nature Resource Management (NRM) for ecological, economic and social sustainability

Policy level approach for sustainable living

Appropriate Technology (AT) for Sustainable living

Proposed coverage

- Design and development of AT
- Ecosystem management, Ecosystem based production, NRM
- Responsible Consumption
- Sustainable habitat development
- Management of Human Wildlife Conflict (HWC)
- Harnessing Renewable Energy (RE), achieving energy efficiency etc.

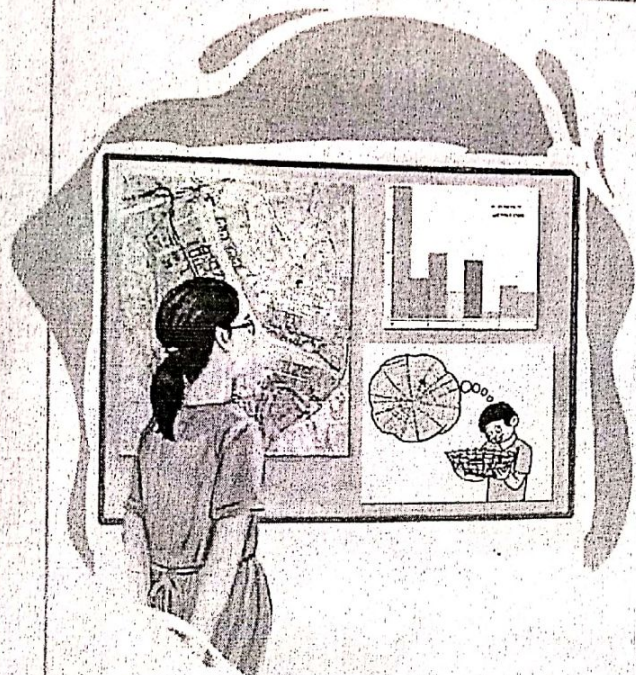
Social Innovation for Sustainable living

Proposed coverage

- Social innovation for security of life, livelihoods, social inclusion, eradicating poverty, promotion of eco-sanitation
- Social innovation for Climate Change adaptation, resilience development, Disaster Risk Reduction
- Social institutional reframing, promoting social inclusion, responsible consumption and management
- Social entrepreneurship

Design, Development, Modelling and Planning for Sustainable living

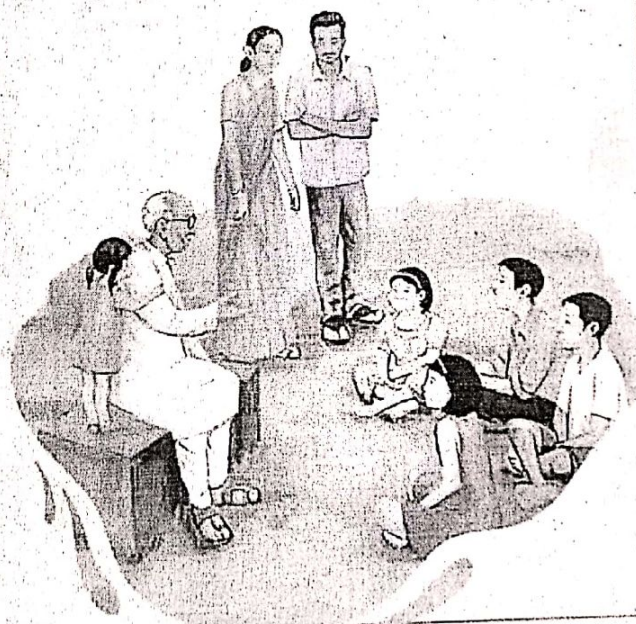
Proposed coverage

- Defining carrying capacity, threshold limits
- Sustainable production
- Sustainable consumption
- Habitat development
- Transportation system, energy system
- Pollution monitoring-impact assessment
- Natural Resources' management
- Farming system design
- Climate change resilience and adaptation, etc.

Traditional Knowledge System (TKS) for Sustainable living

Proposed coverage

- Documentation, validation, improvisation and application of TKS in
  - ▶ Ecosystem management
  - ▶ Conservation, resource optimization,
  - ▶ Energy efficiency
  - ▶ System efficiency
  - ▶ Promoting growth within and social inclusion

About NCSC

What?

- A forum for children to find logical solution to a problem from their immediate environment and neighbourhood.
- A research platform to encourage enquiry-based learning through keen observation, sense of discovery, creativity and innovation and the process of learning through doing
- Improve problem solving skills through observation, hypothesis formation, framing experiments, data recording, analysis and representation, drawing of inferences and presentation of findings.
- A group of two children work together thus inculcating the spirit of team work.

Who can participate?

- Children in the age group of 10-17 years. However in case of a child with disability, their level of education or mental growth is taken into account. The cut-off date is 31st of December of the year of participation.
- Any child irrespective of language, educational background – whether school going or not, area of participation – Rural or Urban can participate

How?

- You have to identify a problem relevant to your neighbourhood and focal theme and form a two member group
- Discuss the problem with your guide teacher and co-worker
- Carry out a study following the method of science – observation, measurement, analysis, interpretation and problem solving attempt
- Prepare a report of the work for presentation
- Discuss the solution among the people as follow-up of the work

Where?

- Present your report at the District Level Children's Science Congress
- On the basis of merit and some fixed criteria, projects are selected to be presented at the State Level CSC
- Similarly, projects are selected for the National Level. However, maximum number of projects is limited to the state quota.

For more details please contact your State Coordinating Agency or write to :

Er. Sujit Banerjee

National Programme Coordinator, NCSC and Director/Scientist-F, National Council for Science and Technology Communication, Technology Bhawan, New Mehrauli Road, New Delhi 110 016.

www.ncsc-india.in

Published on behalf of National Council for Science and Technology Communication, Department of Science and Technology, Govt. of India by Assam Science Technology and Environment Council, Guwahati, Assam.